ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджую
Декан факультету
міжнародних відносин і права
Юрій МУДРИК
«04» 09. 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Етичні стандарти юридичної практичної та наукової діяльності
Назва

Галузьзнань – 08 «Право»
Спеціальність – 081 «Право»
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма – Право
Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС, ***Шифр дисципліни*** – ОЗП.01
Мова навчання – українська
Статус дисципліни: обов'язкова (цикл загальної підготовки)
Факультет – міжнародних відносин і права
Кафедра – права

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Обсяг дисцип-ліни		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС				
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				Залік	Іспит
Д	1	1	5	150	72	36			36	78			+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Програма складена _____ д-ром. юрид. наук, професором Тетяною ТАРАСЕВИЧ
Підпис(и) автора(ів) Ступінь, вчене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри Права

Протокол від 30.08.2024 № 1. Зав. кафедри _____ Микола ВАВРИНЧУК
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету міжнародних відносин і права

Голова вченої ради факультету _____ Юрій МУДРИК
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2024

2. ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОП	**міжнародних відносин і права**	О. Пунда	**Олександр ПУНДА**

3) Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «Етичні стандарти юридичної практичної та наукової діяльності» становить частину фахової підготовки магістрів зі спеціальності «Право». Її вивчення обумовлено необхідністю системного розгляду усього комплексу питань, які виникають в правовідносинах правничої діяльності та їх реалізації у різних сферах професійної діяльності юриста.

Пререквізити: Вихідна.

Кореквізити: Господарське право зарубіжних країн (курсова робота); Навчальна практика; Іноземна правнича мова; Міжнародне економічне право; Іноземна правнича мова; Виробнича практика І; Філософія права; Доктринальні основи та актуальні проблеми кримінальної юстиції; Засади та процедури судочинства: доктринальні та практичні аспекти; Виробнича практика ІІ.

Компетентності: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ФК 2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України. ФК 3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського Союзу з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні. ФК 4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України. ФК 5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції. ФК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.ФК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування. ФК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника. ФК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією. ФК14. Здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

Програмні результати навчання: ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. ПРН2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами. ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв’язання. ПРН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права. ПРН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції. ПРН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу. ПРН 14. Обгрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування. ПРН 16. Брати продуктивну участь у розробці проєктів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини. ПРН17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Мета дисципліни – забезпечити засвоєння студентами моральних засад та етичних стандартів правничої професії і сформувати на цій основі ключові компетентності, що є фундаментом правової, комунікативної та наукової культури юриста.

Завдання дисципліни: розкриття сутності та структури професійної культури юриста, її правових, моральних та етичних складових; вивчення ключових категорій етики як інструменту для аналізу професійної діяльності та огляд формалізованих джерел правничої етики; розгляд умов формування комунікативної та наукової культури як основи професійної компетентності юриста; аналіз причин та проявів професійної деформації свідомості, а також визначення шляхів її подолання через самовдосконалення.

У рамках навчальної дисципліни студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен ***розуміти*** сутність фундаментальних європейських і національних етичних стандартів правничої діяльності; бути ***здатен використовувати, утверджувати і розвивати*** у професійній діяльності юриста правові цінності; ***уміти утверджувати та дотримуватися*** етичних стандартів юридичної діяльності, стандартів професійної незалежності як із правової, так і з морально-етичної позиції; ***уміти використовувати*** морально-етичні норми та правила поведінки у конкретних життєвих ситуаціях; ***знати*** міжнародні стандарти організації та діяльності прокуратури, адвокатури, системи судових органів, їх класифікації та сутності; міжнародні стандарти поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку; *розуміти* актуальні зарубіжні доктрини організації і діяльності інститутів прокуратури, адвокатури, судової системи.

4) Структура залікових кредитів дисципліни

	Кількість годин відведених на:		
Назва розділу (теми)	Лекції	Семінарські заняття	СРС
	Перший семестр		
Тема 1. Правові цінності та етичні стандарти в професійній діяльності правника	2	2	3
Тема 2. Міжнародно-правове регулювання етичних стандартів у професійній діяльності правника	4	4	6
Тема 3. Доброчесність як важлива морально-етична складова діяльності правника	2	2	9
Тема 4. Етичні засади здійснення правосуддя. Професійна відповідальність судді.	2	2	3
Тема 5. Особливості професійної відповідальності прокурора.	2	2	3
Тема 6. Професійна етика та відповідальність адвоката.	2	2	9
Тема 7. Професійна етика слідчого.	2	2	3
Тема 8. Професійна етика і відповідальність нотаріусів в Україні.	2	2	3
Тема 9. Кодекс професійної етики приватних виконавців.	2	2	9
Тема 10. Етика та відповідальність правника. Особливості дисциплінарної відповідальності правників	2	2	3
Тема 11. Правова культура юриста	2	2	3
Тема 12. Політична культура юриста	2	2	6
Тема 13. Моральна культура юриста	2	2	3
Тема 14. Естетична культура юриста	2	2	3
Тема 15. Психологічні аспекти професійної діяльності юриста	2	2	6
Тема 16. Форми зовнішнього та внутрішнього прояву взаємин між правниками.	2	2	3
Тема 17. Юридична освіта та наука в Україні	2	2	3
Разом за 1-й семестр:	36	36	78

5) Програма навчальної дисципліни
5.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
	Перший семестр	
1	**Тема 1. Правові цінності та етичні стандарти в професійній діяльності правника** Мета і соціальне значення правничої професії. Правові цінності: загальнотеоретичний аналіз. Роль та значення правових цінностей в правничій діяльності. Українські правові цінності як складова західної правової традиції. Правові цінності у контексті євроінтеграції України. Роль правника у становленні демократії, забезпеченні верховенства права, утвердженні доброчесності. Характеристика світоглядних і морально-етичних принципів правничої професії. Незалежність, професійність, гідність правника. Належність до професійної правничої спільноти. Утвердження поваги до професії правника. Зміст і завдання професійної етики правника. Особливості професійної етики правника (конфіденційність, об'єктивність, запобігання конфлікту інтересів, рівність тощо). Професійна таємниця у правничій діяльності : поняття, види, особливості. Етичні стандарти професійної взаємодії з різними категоріями осіб. Репутація правника, ризики та гарантії діяльності. Етична складова доступу до професії правника. Державні стандарти юридичної освіти в Україні. Кодекси етики правничих шкіл. Академічна доброчесність. Морально-етичні вимоги до правника. Порядок зайняття посади правника. Органи уповноважені здійснювати допуск до професійної правничої діяльності. Роль Громадської ради доброчесності у процедурі кваліфікаційного оцінювання кандидата на посаду судді. Літ.: 1,[С.120-127],3,4,5,6.	2
2	**Тема 2. Міжнародно-правове регулювання етичних стандартів у професійній діяльності правника. Частина 1.** Поняття міжнародних стандартів професійної діяльності правника. Види міжнародних стандартів професійної діяльності правника. Міжнародні та європейські стандарти поведінки правника. Стандарти незалежності правничої професії Міжнародної асоціації юристів. Міжнародно-правові стандарти етики та поведінки прокурорів, суддів, адвокатів та нотаріусів. Європейські стандарти у сфері судочинства: зміст та видова характеристика. Документи Комітету Міністрів Ради Європи, висновки Консультативної ради європейських суддів, висновки Венеціанської комісії, рішення Європейського суду з прав людини. Міжнародні рекомендації щодо судової системи України.	2
3	**Тема 2. Міжнародно-правове регулювання етичних стандартів у професійній діяльності правника. Частина 2.** Міжнародні стандарти прокурорської діяльності: система та класифікація. Характеристика морально-етичних вимог та норм професійної поведінки прокурорів у міжнародно-правових документах. Роль прокурорів у системі кримінального правосуддя. Європейські стандарти щодо завдань прокуратури та її функцій у кримінальному судочинстві. Міжнародно-правові акти з питань організації та професійної діяльності адвокатури: загальна характеристика. Міжнародні принципи організації та діяльності адвокатури. Гарантії адвокатської діяльності: міжнародні стандарти та національне	2

	законодавство. Міжнародні стандарти юридичної відповідальності адвокатів. Міжнародні засади надання безоплатної правничої допомоги. Міжнародні стандарти організації та діяльності адвокатури в різних правових юрисдикціях. Літ.: Літ.: 1,[С.120-127],3,4,5,6.	
4	**Тема 3. Доброчесність як важлива морально-етична складова діяльності правника** Доброчесність як основоположний принцип діяльності правника. Практика перевірки на доброчесність в судових і правоохоронних органах. Доброчесність як морально-етична складова діяльності судді. Критерії визначення професійної етики та доброчесності судді. Правова мораль та професійна правосвідомість судді. Етичні аспекти прийняття рішення суддею. Доброчесність як морально-етична складова діяльності прокурора. Прозорість службової діяльності прокурора та нерозголошення інформації з обмеженим доступом. Доброчесність як принцип державної служби. Доброчесність як стандарт етичної поведінки виконання професійних обов`язків правників. Доброчесність як вимога до самого конкурсу та кандидата – учасника конкурсу. Юридизація доброчесності як етичного стандарту в юридичний обов'язок. Літ.: 1,[С.120-127],4.	2
5	**Тема 4. Етичні засади здійснення правосуддя. Професійна відповідальність судді.** Етика судового процесу, судова риторика. Підстави дисциплінарної відповідальності судді та порядок притягнення до кримінальної відповідальності. Види дисциплінарних стягнень та їх погашення. Дисциплінарне провадження щодо судді. Розгляд справ щодо порушення суддею вимог несумісності. Порядок оскарження рішення про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності Літ.: 3,4,19[С.25-32].	2
6	**Тема 5. Особливості професійної відповідальності прокурора.** Професійна етика прокурора. Підстави дисциплінарної відповідальності прокурора та порядок притягнення до кримінальної відповідальності Генерального прокурора України. Види дисциплінарних стягнень та їх погашення. Дисциплінарне провадження щодо прокурора. Розгляд справ щодо порушення прокурором вимог несумісності. Порядок оскарження рішення про притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності. Літ.:3,9,18[С.132-143].	2
7	**Тема 6. Професійна етика та відповідальність адвоката.** Етичні засади адвокатської діяльності як результат вияву її специфіки. Етичні вимоги до адвокатів. Культура поведінки адвоката у відносинах з іншими учасниками судового процесу. Дотримання норм адвокатської етики в громадській, науковій та публіцистичній діяльності адвоката. Відповідальність за порушення Правил адвокатської етики. Особливості притягнення адвоката до цивільно- правової відповідальності. Особливості притягнення адвоката до кримінальної та адміністративної відповідальності. Літ.: 4,6,8,,16[С.145-157].	2
8	**Тема 7. Професійна етика слідчого.**	

	Загальна характеристика моральних вимог до слідчих. Специфіка реалізації моральних норм у діяльності слідчого. Особливості юридичної відповідальності слідчого. Адміністративна та дисциплінарна відповідальність слідчого. Літ.: 5,18[С.32-43].	2
9	**Тема 8. Професійна етика і відповідальність нотаріусів в Україні.** Основні принципи професійної етики нотаріусів. Етичні засади нотаріату в Україні. Особливості статусу і охорони нотаріальної таємниці. Поняття юридичної відповідальності нотаріуса як спеціально уповноваженого державою суб'єкта. Літ.: 4,5,14,18[С.87-96],20[С.67-78].	2
10	**Тема 9. Кодекс професійної етики приватних виконавців.** Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в діяльності державного та приватного виконавця. Підстави для притягнення приватного виконавця до дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарна комісія приватних виконавців. Міжнародні стандарти дисциплінарної відповідальності правника. Літ.: 4,5,14,18[С.87-96].	2
11	**Тема 10. Етика та відповідальність правника. Особливості дисциплінарної відповідальності правників.** Співвідношення професійної етики та порушення дисциплінарних норм. Роль і значення кодексів етики, дисциплінарних статутів, актів самоврядних правничих органів . Види та форми професійної відповідальності правника. Критерії якості правничої діяльності та їх вплив на формування професійної відповідальності правника. Аналіз рішень Вищої ради правосуддя (щодо дисциплінарних проступків суддів), рішень Кваліфікаційної комісії прокурорів (щодо дисциплінарних проступків прокурорів), рішень Вищої кваліфікаційно - дисциплінарної комісії адвокатури України (щодо дисциплінарних проступків адвокатів). Літ.: 4,5,14,18[С.87-96],19[С.27-35].	2
12	**Тема 11. Правова культура юриста**. Поняття правової культури юриста, загальна характеристика, загальні положення. Деформації професійної правосвідомості юристів. Провідні функції правової культури юриста. Літ.: 3,4,5,21[С.56-68].	2
13	**Тема 12. Політична культура юриста** Загальна характеристика поняття політичної культури юриста та її складові і структура. Перелік провідних видів політичної культури. Участь юристів у політичному житті держави, законодавче регулювання. Літ.: 3,4,5,21[С.56-68].	2
14	**Тема 13. Моральна культура юриста** Поняття й зміст моральної культури юриста. Морально-професійний обов'язок юриста. Основні засади професійної етики юристів. Деформації моральної свідомості юристів та шляхи їх подолання. Літ.: 3,4,5,21[С.68-72].	2
15	**Тема 14. Естетична культура юриста** Поняття естетичної культури юриста та форми її прояву.	

	Характеристика службового етикету юриста. Поняття та визначення мовної культури юриста. Естетичні характеристики правових документів. Літ.: 3,4,5,21[С.36-48].	2
16	**Тема 15. Психологічні аспекти професійної діяльності юриста** Поняття психологічних чинників у діяльності юриста. Загальна характеристика психологічних прийомів професійного спілкування юристів з громадянами. Конфлікти в юридичній діяльності (юридичні конфлікти), способи та шляхи їх вирішення. Літ.: 3,4,5,21[С.87-93].	2
17	**Тема 16. Форми зовнішнього та внутрішнього прояву взаємин між правниками.** Врахування фактору наявності інклюзії в учасників комунікації. Гендерно-чутливі питання в професійній діяльності правника. Система органів держави та роль правників при організації та виконанні конкретних місій органів держави. Професійні дилеми та особистість правника. Етичні вимоги до приватного життя правника. Право на повагу до приватності правника. Публічність професії правника та право на повагу до його приватного життя. Сфери приватного життя особи та їх співвідношення. Свобода вираження поглядів та комунікація правника в соціальних мережах. Відносини правника зі ЗМІ. Стандарти подання інформації щодо реклами правничих послуг. Онлайн консультування та збереження професійної таємниці. Використання інформації зі ЗМІ в якості доказів. Літ.: 4,5,22[С.87-96].	2
18	**Тема 17. Юридична освіта та наука в Україні**. Поняття, види, форми і рівні юридичної освіти. Принципи та державні стандарти юридичної освіти в Україні. Юридична наука в Україні. Взаємозв'язок юридичної освіти, юридичної науки та юридичної практики. Літ.: 4,5,24[С.27-47].	2
	Разом	36

5.2 **Зміст семінарських занять**

Перелік семінарських занять для студентів денної форми навчання

Номер п/п	Тема семінарського заняття	Кількість годин
	Перший семестр	
1	**Тема 1. Правові цінності та етичні стандарти в професійній діяльності правника** Літ.: 1,[С.120-127],3,4,5,6.	2
2	**Тема 2. Міжнародно-правове регулювання етичних**	2

	стандартів у професійній діяльності правника. Частина 1. Літ.: 1,[С.120-127],3,4,5,6.	
3	**Тема 2. Міжнародно-правове регулювання етичних стандартів у професійній діяльності правника. Частина 2.** Літ.: 1,[С.120-127],3,4,5,6.	2
4	**Тема 3. Доброчесність як важлива морально-етична складова діяльності правника** Літ.: 1,[С.120-127],4.	2
5	**Тема 4. Етичні засади здійснення правосуддя. Професійна відповідальність судді.** Літ.: 3,4,19[С.25-32].	2
6	**Тема 5. Особливості професійної відповідальності прокурора.** Літ.:3,9,18[С.132-143].	2
7	**Тема 6. Професійна етика та відповідальність адвоката.** Літ.: 4,6,8,,16[С.145-157].	2
8	**Тема 7. Професійна етика слідчого.** Літ.: 5,18[С.32-43].	2
9	**Тема 8. Професійна етика і відповідальність нотаріусів в Україні.** Літ.: 4,5,14,18[С.87-96],20[С.67-78].	2
10	**Тема 9. Кодекс професійної етики приватних виконавців.** Літ.: 4,5,14,18[С.87-96].	2
11	**Тема 10. Етика та відповідальність правника. Особливості дисциплінарної відповідальності правників.** Літ.: 4,5,14,18[С.87-96],19[С.27-35].	2
12	**Тема 11. Правова культура юриста.** Літ.: 3,4,5,21[С.56-68].	2
13	**Тема 12. Політична культура юриста** Літ.: 3,4,5,21[С.56-68].	2
14	**Тема 13. Моральна культура юриста** Літ.: 3,4,5,21[С.68-72].	2
15	**Тема 14. Естетична культура юриста** Літ.: 3,4,5,21[С.36-48].	2
16	**Тема 15. Психологічні аспекти професійної діяльності юриста** Літ.: 3,4,5,21[С.87-93].	2
17	**Тема 16. Форми зовнішнього та внутрішнього прояву взаємин між правниками.** Літ.: 4,5,22[С.87-96].	2
18	**Тема 17. Юридична освіта та наука в Україні**. Літ.: 4,5,24[С.27-47].	2

	Разом	36

5.3 Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до семінарських занять, тестування з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуального завдання тощо. ІДЗ полягає у підготовці проєкту дорожньої карти з розробки та впровадження Етичних кодексів у сфері правничої діяльності.

Номер тижня	**Вид самостійної роботи**	**Кіл-сть годин**
	Перший семестр	
1	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 1	3
2	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять № 2-3	6
3	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 4. Підготовка до ІДЗ	9
4	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять № 5-6	6
5	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 7. Підготовка до ІДЗ	9
6	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять № 8-9	6
7	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 10. Підготовка до ІДЗ	9
8	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять №11-12	6
9	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 13. Підготовка до ТК	6
10	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 1-15.	6
11	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять №16. Підготовка до ТК	6
12	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 17-18.	6
	Разом:	**78**

6) Технології та методи навчання

Освітній процес організовано через поєднання лекцій, семінарських занять та самостійної роботи. Лекції проводяться переважно словесними методами (пояснення, розповідь тощо). На семінарських заняттях домінують інтерактивні методи (дискусії, дебати тощо), а також виконуються практичні завдання. Самостійна робота включає підготовку до семінарських занять та виконання індивідуальних завдань.

7) Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та семінарських занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу з теми;
- презентація індивідуальних завдань;
- виконання практичних завдань у межах семінарських занять.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю.

8) Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за ***чотирибальною*** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих ***позитивно*** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням. Виконання індивідуального домашнього завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за національною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві ***похибки***.
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три ***несуттєві помилки***.

Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і ***суттєві помилки*** у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів у денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		**Самостійна, індивідуальна робота**	**Семестровий контроль, залік**
Перший семестр			Залік за рейтингом
СЗ	ТК (1-18)	ІЗ	
ВК: 0,4	ВК: 0,4	ВК: 0,2	

Примітка: СЗ – семінарські заняття; ТК – тестовий контроль; ІЗ – індивідуальне завдання; Т – теми дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт.

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

На тестування відводиться 20 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей мають бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування. Тестування студент може також пройти і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов’язково до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	***Відмінно*** – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		***Добре*** – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		***Добре*** – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		***Задовільно*** – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		***Задовільно*** – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незараховано	***Незадовільно*** – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		***Незадовільно*** – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

9) Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Професійна відповідальність юриста.
2. Види юридичної роботи та їх характеристика.
3. Загальна характеристика та основні риси юридичної професії.
4. Організаційно-управлінські начала юридичної професії.
5. Принципи юридичної діяльності.
6. Юридичні спеціальності: види та їх характеристика.
7. Юрист як державний службовець та політичний діяч.
8. Професія юриста та формування юриста як професіонала.
9. Професійно-особистісні якості юриста.
10. Особисті та професійні вимоги, що ставляться до адвоката.
11. Особисті та професійні вимоги, що ставляться до нотаріуса.
12. Особисті та професійні вимоги, що ставляться до прокурора.
13. Особисті та професійні вимоги, що ставляться до судді.
14. Особистісні та професійні вимоги, що ставляться до слідчого.
15. Основні принципи професійної діяльності нотаріусів.
16. Основні принципи професійної діяльності судді.
17. Принципи поведінки судді в судовому засіданні.
18. Міжнародна асоціація юристів: мета, завдання та напрями діяльності.
19. Міжнародні норми, які регламентують професійну юридичну діяльність.
20. Міжнародні організації, які створюють єдині стандарти юридичної діяльності.
21. Міжнародні стандарти професійної діяльності та відповідальності правника.
22. Моральна культура юриста.
23. Правова культура юриста.
24. Правосвідомість юриста.
25. Естетична культура – зміст освіти майбутнього фахівця права.
26. Естетична культура юриста: поняття, ознаки та загальна характеристика.
27. Етична культура юриста: поняття, ознаки та загальна характеристика.
28. Професійна етика суддів.
29. Професійна культура юриста.

30. Професійне мислення та елементи творчості в роботі юристів.
31. Співвідношення деонтологічних та правових засад правил професійної поведінки правника.
32. Характеристика Кодексу професійної етики юриста.
33. Професійно-етичні правила поведінки працівника органів внутрішніх справ.
34. Правила адвокатської етики: характеристика основних положень.
35. Основні принципи адвокатської етики.
36. Моральна відповідальність юриста: основні засади.
37. Ретроспективний та проспективний аспекти юридичної відповідальності.
38. Юридичний склад професійно-правової відповідальності правника.
39. Суб'єктний склад юридичної відповідальності правника.
40. Поняття та види дисциплінарної відповідальності правника.
41. Поняття та зміст службової дисципліни правника.
42. Засоби забезпечення службової дисципліни правника.
43. Особливості притягнення до відповідальності адвоката.
44. Особливості юридичної відповідальності в ОВС.
45. Професійна відповідальність слідчого як вид юридичної відповідальності.
46. Професійна відповідальність судді.
47. Службова дисципліна працівників ОВС.
48. Службова дисципліна прокурора.
49. Провадження щодо правника.

10) Рекомендована література

Основна

1. Бігун В. Доброчесність і правосуддя. (Філософія. Теорія. Практика.). Київ: Інтерсервіс, 2021, 500 с.
2. Гриценко Т., Гриценко С., Іщенко Т., Мельничук Т., Чуприк Н., Анохіна Л. Етика ділового спілкування. К. Центр навчальної літератури. 2019. 344 с.
3. Європейський статут судді: прийнятий Європейською асоціацією суддів у 1993 р. URL: https://vkksu.gov.ua/userfiles/doc/perelik-dokumentiv/evrop-status-suddi.doc
4. Загальні правила етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: затв. наказом Національного агентства України з питань державної служби від 5 серпня 2016 р. № 158 (у редакції наказу Національного агентства України з питань державної служби від 28 квітня 2021 р. № 72-21). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16#Text.
5. Загальні принципи для спільноти юристів, прийняті Міжнародною асоціацією юристів (IBA) 20.09.2006 р. у Чикаго. URL: www.ibanet.org/Document/Default.aspx?DocumentUid=FF459E31-D2E8-4EA8.
6. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства, прийнятий делегацією дванадцяти країн-учасниць на пленарному засіданні у Страсбурзі в жовтні 1988 р. (з наступ. змінами і доп.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_343.

Додаткова

7. Звід принципів для захисту всіх осіб, що піддаються затриманню чи ув'язненню в якій би то небуло формі, схвалений Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 43/173 9.12.1988.
8. Кодекс професійної поведінки адвокатів у Міжнародному кримінальному суді. URL: https://www.icc-cpi.int/NR/rdonlyres/BD397ECF8CA8-44EF-92C6-AB4BEBD55BE2/140125/ICCASP432Res1_Russian.pdf
9. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів: затв. Всеукраїнською конференцією прокурорів від 27.04.2017. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900 - 17#Text.
10. Кодекс суддівської етики: затв. XI черговим з'їздом суддів України від 22 лютого 2013 р. URL: http://court.gov.ua/userfiles/Kodex%20sud%20etiki(1).pdf.
11. Лапкін А. В. Правові основи прокурорської діяльності в Україні: наук.-практ. посіб. Харків: Право, 2014. 320 с.
12. Міжнародні принципи незалежності та підзвітності суддів, адвокатів і прокурорів. URL: http://www.refworld.org.ru/category,REFERENCE,ICJURISTS,,,52e64cf74,0.html.
13. Навчальна програма курсу «Професійна відповідальність правника». Програма реформування сектору юстиції «Нове правосуддя». USAID/Україна. 2019. 62 с. URL: https://minjust.gov.ua/files/general/2019/11/04/20191104142153-28.pdf.
14. Основи професійної етики та поведінки прокурора навч. посіб. [Бевзюк І.М., Гвоздик О.І., Борзов А.П. та ін..; за ред.. д-ра юр. наук, проф. Козьякова І.М. Київ.: Нац. Академія прокуратури України, 2017. 184 с.
15. Правовий статус адвоката: проблеми теорії та практики : Монографія / Булеца С.Б., Бисага Ю.М., Заборовський В.В. Одеса : Видавничий дім "Гельветика", 2019. 650с.
16. Правові підстави та приклади притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів, прокурорів, співробітників поліції та державних службовців. Законодавство, практика, приклади за видами порушень / упоряд. С. Г. Туманов. Харків : Право, 2020. 680 с.
17. Суддівський розсуд, судова помилка та суддівське свавілля: погляд через призму юридичної відповідальності суддів / А. Мірошниченко. Київ, 2020. 60 с. URL: https://www.academia.edu/43070667.
18. Судова практика у справах щодо притягнення до кримінальної відповідальності нотаріусів і працівників нотаріальних контор / Д.В. Журавльов, М.Г. Коротюк, О.В. Коротюк, К.І. Чижмарь. Київ : ОВК, 2019. 218 с.

19. Юридична деонтологія і професійна етика та логіка для юристів: навчально-методичний практикум для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки «Правознавство» / А. В. Грубінко; В. М. Кравчук. Тернопіль, 2016. 109 с.
20. Бабенко А. М., Борисова О. О. Юридична деонтологія : навчальний посібник. Одеса : ОДУВС, 2022. 176 с.
21. Конспект лекцій зі спеціального курсу «Юридична деонтологія» для студентів усіх форм навчання спеціальності «Право» / Укладач: Кузякова Ю. С. Дніпро, 2019. 37 с.
22. Курс лекцій з юридичної деонтології : навч. посіб. / І. А. Логвиненко, І. Л . Невзоров, Є. С. Логвиненко та ін. ; за заг. ред. І. А. Логвиненка, І. Л. Невзорова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 184 с.
23. Тарасевич Т. Ю. Правове регулювання біометричної ідентифікації особи: національні тенденції та зарубіжний досвід. Часопис Київського університету права. 2021. № 2. С. 281–287.
24. Тарасевич Т. Ю. Евтаназія як соціальна проблема. Право та державне управління. Запоріжжя, 2022. № 3. С. 14–21.
25. Тарасевич Т. Ю. Реалізація соматичних прав людини в умовах розвитку сучасних біотехнологій. Право та державне управління. Запоріжжя, 2022. № 2. С. 46–52.
26. Тарасевич Т. Ю. Принципи соматичних прав людини як підґрунтя їх реалізації в умовах розвитку сучасних біотехнологій. Альманах права. 2022. Вип. 13. С. 318–325.
27. Тарасевич Т. Ю. Принцип конфіденційності в реалізації соматичних прав людини крізь призму взаємозв'язку біомедичної етики і права. Європейські перспективи: наук.-практ. журн. 2023. Вип 3. С. 21–27.
28. Тарасевич Т. Ю. Правова танатологія та право на смерть: проблеми та перспективи вивчення соматичних прав людини. Альманах права. 2023. Вип 14. С. 352–360.
29. Тарасевич Т. Ю. Універсальні принципи та цінності біомедичної етики: аспекти взаємозв'язку з біоюриспруденцією. Часопис Київського університету права. 2023. № 1. С. 128-132. DOI: https://doi.org/10.36695/2219-5521.1.2023.27
30. Тарасевич Т. Ю. Евтаназія як форма реалізації права людини на смерть: медикоправові аспекти. Наукові перспективи. Актуальні питання у сучасній науці. Сер. «Право». 2023. Вип. 1 (17). С. 303–313. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023- 1(7)-303-313.
31. Tarasevych T., Ostapenko O., Dzeveluk M., Chernyshchuk N., & Grynko S. Ethical and legal aspects of cloning the human body: current challenges. Етичні та правові аспекти клонування людського тіла: сучасні виклики. Lex Humana. 2023. Vol. 15 (2). P. 45–58. URL: https://seer.ucp.br/seer/index.php/LexHumana/article/view/2475. Web of Science (A).

11) Інформаційні ресурси:

1. http://zakon4.rada.gov.ua – офіційний сайт Верховної Ради України.
2. http://www.ombudsman.gov.ua/ - Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
3. http://www.coe.int/en/web/kyiv — офіс Ради Європи в Україні.
4. http://humanrights.org.ua/ - Центр інформації про права людини.
5. http://helsinki.org.ua/ - Українська Гельсінська спілка з прав людини.
6. http://umdpl.info/ - Асоціація українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органах.
7. http://www.osce.org/ - Координатор проектів ОБСЄ в Україні
8. http://court.gov.ua/ - офіційний веб-портал «Судова влада України»
9. http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home. - офіційний сайт Європейського суду з прав людини.
10. https://hcj.gov.ua - офіційний веб-портал Вищої ради правосуддя
11. https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22documentcollectionid2%22:[%22GRANDCHAMBER %22,%22CHAMBER%22]}- пошукова система case-low HUDOC Європейського суду з прав людини http://www.reyestr.court.gov.ua/ - єдиний державний реєстр судових рішень.